De Gemeenteraad Echt-Susteren

Raadsvoorstel

Datum raadsverg.: woensdag 16 december 2026
Agendapunt:
Zaak - documentnummer: Z26/218976 - D - 341326
Datum B&W-verg.: dinsdag 27 oktober 2026

Portefeuillehouder(s): I.G.M.H. Minkenberg

Onderwerp
Beleidsplan Schuldhulpverlening 2027–2030

Samenvatting
De gemeenten Leudal, Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen werken samen aan de verbetering van de schuldhulpverlening. Op basis van een gezamenlijke evaluatie en landelijke ontwikkelingen is het nieuwe beleidsplan 'Financiële rust, dichtbij huis 2027–2030' opgesteld. Het plan richt zich onder andere op betere vroegsignalering, begeleiding, nazorg en een toegankelijker hulpaanbod.

Daarnaast wordt een nieuwe Verordening beslistermijn schuldhulpverlening opgesteld. Deze bepaalt binnen welke termijn na het eerste gesprek een besluit over een aanvraag wordt genomen. De nieuwe verordening treedt op 1 januari 2027 in werking en vervangt de huidige verordening.

Voorstel
1. Het beleidsplan schuldhulpverlening 'Financiële rust, dichtbij huis 2027–2030' (D-341312) vast te stellen;
2. De Verordening beslistermijn schuldhulpverlening Echt-Susteren (D-341340) vast te stellen en deze op 1 januari 2027 in werking te laten treden;
3. De Verordening schuldhulpverlening Echt-Susteren 2021 per 1 januari 2027 in te trekken.

Inleiding
De gemeenten Leudal, Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen werken regionaal samen op het gebied van schuldhulpverlening. Binnen deze LMER-samenwerking worden beleid, vroegsignalering en uitvoering op elkaar afgestemd. De uitvoering van de schuldhulpverlening is sinds 2015 uitbesteed aan Verder, voorheen PLANgroep.

Op grond van artikel 2 van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (hierna: de Wgs) stelt de gemeenteraad telkens voor een periode van ten hoogste vier jaar een beleidsplan vast. De gemeenteraad de looptijd van het Beleidsplan Schuldhulpverlening 2021–2025 met maximaal twee jaar verlengd, tot uiterlijk 31 december 2027. De verlenging bood ruimte om het bestaande beleid te evalueren en een nieuw beleidsplan voor te bereiden.

De vier gemeenten hebben het beleid gezamenlijk laten evalueren. De bevindingen zijn vastgelegd in de analyse *Van Analyse naar Aanpak: Versterken van de schuldhulpverlening LMER*. Deze analyse is in mei 2026 als bijlage bij een raadsinformatiebrief met de gemeenteraad gedeeld. Uit de analyse blijkt dat verbetering nodig is in onder meer het bereik van inwoners, vroegsignalering, begeleiding en nazorg, de samenhang in de dienstverlening, sturingsinformatie en het gemeentelijke opdrachtgeverschap.

Ook landelijke ontwikkelingen vragen om actualisering van het beleid. In 2024 hebben het Rijk, de VNG, de NVVK en Divosa afspraken gemaakt over de basisdienstverlening schuldhulpverlening.

Deze afspraken zijn gericht op een toegankelijker en effectiever hulpaanbod, waaronder financiële begeleiding om terugval in schulden te voorkomen.

Het Beleidsplan Schuldhulpverlening 'Financiële rust, dichtbij huis 2027–2030' vertaalt deze ontwikkelingen en de uitkomsten van de evaluatie naar een gezamenlijke koers voor de vier gemeenten. Het beleidsplan treedt op 1 januari 2027 in werking. De beleidsmatige en organisatorische uitwerking vindt gefaseerd plaats. De bestuurlijke verantwoordelijkheid en verantwoording blijven per gemeente afzonderlijk georganiseerd en verlopen via de gebruikelijke bestuurlijke lijn van het college en de gemeenteraad. Er is geen sprake van delegatie of mandatering van bevoegdheden aan de regio en er wordt hiervoor geen aparte gemeenschappelijke bestuurlijke structuur ingericht. Besluitvorming en democratische controle blijven daarmee de verantwoordelijkheid van iedere afzonderlijke gemeente.

In 2027 worden onder meer de beleidsregels, het gezamenlijke uitvoeringsplan, het opdrachtgeverschap, de monitoring en de toekomstige inrichting van de uitvoering verder uitgewerkt. Totdat de nieuwe inrichting operationeel is, wordt de continuïteit van de dienstverlening met de huidige uitvoerende partijen gewaarborgd.

Naast het beleidsplan wordt de Verordening beslistermijn schuldhulpverlening gemeente Echt-Susteren aan de gemeenteraad voorgelegd. Hierin wordt vastgelegd binnen welke termijn na het eerste gesprek een besluit wordt genomen op een aanvraag om schuldhulpverlening. Voorgesteld wordt de nieuwe verordening op 1 januari 2027 in werking te laten treden en de Verordening schuldhulpverlening Echt-Susteren 2021 per die datum in te trekken.

Inhoudelijke toelichting

Argumenten:
1.1 De Adviesraad Sociaal Domein heeft advies uitgebracht over het nieuwe beleidsplan

De Adviesraad Sociaal Domein (ASD) heeft als taak het college te adviseren over beleid binnen het sociaal domein. De ASD is in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over het concept van het Beleidsplan Schuldhulpverlening 'Financiële rust, dichtbij huis' 2027–2030. De ASD heeft haar advies (D-341311) op 15 september 2026 aan de gemeente toegezonden. Het uitgebrachte advies is als bijlage bij dit voorstel gevoegd.

2.1 Het vaststellen van het beleidsplan is een bevoegdheid van de gemeenteraad

Dit staat in artikel 2 van de Wgs. Met de vaststelling van het beleidsplan 2027–2030 stelt de raad de kaders voor de komende beleidsperiode vast.

2.2 Het nieuwe beleidsplan versterkt de schuldhulpverlening

De eerder met de gemeenteraad gedeelde evaluatie laat zien dat de schuldhulpverlening op verschillende onderdelen kan worden versterkt. Het nieuwe beleidsplan geeft richting aan deze ontwikkeling, onder meer op het gebied van bereik, vroegsignalering, begeleiding en nazorg, samenhang in de dienstverlening en sturing op resultaten. De nadruk ligt op het voorkomen van financiële problemen, het tijdig signaleren van schulden, het toegankelijk maken van hulp en het bieden van passende begeleiding. Hiermee wordt toegewerkt naar een samenhangende aanpak die beter aansluit bij de leefwereld van inwoners.

2.3 Het beleidsplan actualiseert de regionale koers

Het beleidsplan verwerkt de uitkomsten van het reeds met de raad gedeelde evaluatieproces en recente wettelijke en landelijke ontwikkelingen. Leudal, Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen kiezen voor een gezamenlijke koers met een lokale, laagdrempelige toegang. Regionale samenwerking maakt kennisdeling, specialisatie en gezamenlijke sturing mogelijk, terwijl ieder gemeentebestuur verantwoordelijk blijft voor de eigen besluitvorming.

2.4 Het beleidsplan biedt een kader voor de verdere ontwikkeling van de uitvoering

Het plan geeft richting aan de verbetering van vroegsignalering, schuldregelingen, begeleiding en nazorg, communicatie, monitoring en opdrachtgeverschap. De concrete werkwijze, verantwoordelijkheden, prestatie-indicatoren en uitvoeringsafspraken worden uitgewerkt in beleidsregels en een gezamenlijk uitvoeringsplan.

3.1 De nieuwe verordening sluit aan bij de gewenste brede en laagdrempelige toegang

De huidige Verordening schuldhulpverlening Echt-Susteren 2021 voldoet nog aan artikel 4a van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening maar de daarin opgenomen begripsbepaling kan echter de indruk wekken dat schuldhulpverlening pas toegankelijk is wanneer al sprake is van problematische schulden. Dit sluit minder goed aan bij de brede en laagdrempelige toegang die met het nieuwe beleidsplan wordt beoogd. Daarom wordt voorgesteld een nieuwe, vereenvoudigde verordening vast te stellen waarin uitsluitend de wettelijk verplichte beslistermijn wordt geregeld. De doelgroep en de mogelijke weigeringsgronden worden, voor zover nodig, uitgewerkt in de beleidsregels.

4.1 De Verordening schuldhulpverlening Echt-Susteren 2021 kan worden ingetrokken

De nieuwe verordening regelt de wettelijk vereiste beslistermijn. De overige onderwerpen uit de verordening van 2021 worden, voor zover nodig, geborgd in geactualiseerde beleidsregels. Daarom kan de raad de verordening uit 2021 per 1 januari 2027 intrekken.

Kanttekeningen:
2.1 De uitvoering is op 1 januari 2027 nog niet volledig ingericht

Het beleidsplan treedt op 1 januari 2027 in werking, maar de beleidsmatige en organisatorische uitwerking vindt gefaseerd plaats. In 2027 worden onder meer de beleidsregels, het gezamenlijke uitvoeringsplan en de afspraken over uitvoering, verantwoordelijkheden, sturing en monitoring uitgewerkt. Ook wordt bepaald bij welke organisatie of organisaties de uitvoering wordt belegd. Daarbij moeten onder andere de aanbestedingsrechtelijke positie, mandatering, gegevensverwerking en privacy, de contractuele beëindiging of verlenging van de huidige uitvoering en de continuïteit bij eventuele vertraging. Totdat de nieuwe inrichting op 1 januari 2028 operationeel is, wordt de dienstverlening met de huidige uitvoerende partijen voortgezet.

2.2 De financiële gevolgen zijn gebaseerd op een prognose

Schuldhulpverlening is een wettelijke gemeentelijke taak en heeft een vraagafhankelijk karakter. De werkelijke kosten zijn mede afhankelijk van het aantal inwoners, waaronder zelfstandig ondernemers, dat een beroep doet op schuldhulpverlening en van de aard en duur van de benodigde ondersteuning. Ook wijzigingen in wet- en regelgeving, indexering en de definitieve inrichting van de uitvoering kunnen de kosten beïnvloeden. De structurele kosten vanaf 2028 kunnen daarom afwijken van de huidige prognose. De financiële gevolgen en de verwerking in de meerjarenraming worden toegelicht in de afzonderlijke financiële bijlage. De ontwikkelingen en het gebruik en de kosten wordt gevolgd via de reguliere P&C-cyclus.

Financiële toelichting

De financiële gevolgen voor de uitvoering van het Beleidsplan Schuldhulpverlening 'Financiële rust, dichtbij huis 2027-
2030' zijn doorgerekend. Voor de uitvoering van het beleidsplan zijn middelen nodig voor de verster king van de vroegsignalering, financiële begeleiding, indexering van uitvoeringskosten en incidentel e implementatiekosten. Voor 2027 – 2030 is de kostenprognose als volgt:

	2027	2028	2029	2030
Geraamde kosten				
Jaarlijkse kosten inzet Vroegsignalering	€ 51.250	€ 52.961	€ 54.730	€ 56.558
Schuldhulpverlening inwoners	€ 146.038	€ 150.916	€ 155.947	€ 161.159
Schuldhulpverlening voor ondernemers	€ 5.167	€ 5.340	€ 5.518	€ 5.702
Communicatie	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000
Eenmalige kosten	€ 15.000			
Totale geraamde kosten	**€ 220.455**	**€ 212.217**	**€ 219.195**	**€ 226.419**

Binnen de programmabegroting is voldoende budget beschikbaar voor deze kosten (E10083-105).

De financiële gevolgen zijn gebaseerd op een prognose. Omdat schuldhulpverlening een wettelijke taak met een open-eindkarakter betreft, kunnen de werkelijke kosten afwijken als gevolg van ontwikkelingen in het gebruik van de regeling, wijzigingen in wet- en regelgeving, indexeringen en de definitieve inrichting van de uitvoering. De ontwikkeling van de kosten wordt gevolgd via de reguliere planning- en control cyclus.

Juridische toelichting
Op grond van de Wgs is het college verantwoordelijk voor het aanbieden en uitvoeren van schuldhulpverlening aan inwoners van de gemeente De gemeenteraad moet telkens voor een periode van ten hoogste vier jaar een beleidsplan vaststellen dat richting geeft aan de integrale schuldhulpverlening voor burgers (natuurlijke personen). Hiertoe behoren ook zelfstandige ondernemers (ZZP'ers). De wettelijke taak en de vraagafhankelijke instroom geven de uitvoering een open-eindkarakter.

Artikel 4a, derde lid, van de Wgs bepaalt dat de gemeenteraad bij verordening een beslistermijn van maximaal acht weken vaststelt. De nieuwe verordening geeft hieraan uitvoering. De nieuwe verordening bevat een zelfde termijn als de oude, maar sluit beter aan bij de laagdrempelige en brede toegang van het nieuwe beleidsplan (zie ook 4.1). De overige onderwerpen uit de Verordening schuldhulpverlening Echt-Susteren 2021 worden, voor zover nodig, geborgd in geactualiseerde beleidsregels. Voorafgaand aan de keuze voor de toekomstige uitvoeringsorganisatie of uitvoeringsorganisaties wordt beoordeeld hoe het opdrachtgeverschap, de aanbestedingsrechtelijke positie, mandatering, gegevensverwerking en privacy, contractuele afspraken en de continuïteit van de dienstverlening juridisch en bestuurlijk worden geborgd.

Duurzaamheid / Cittaslow
Een effectieve en preventieve aanpak van de schuldenproblematiek versterkt de maatschappelijke stabiliteit.

Risico's
Zie kanttekeningen.

De Gemeenteraad Echt-Susteren

Burgerparticipatie
Het beleidsplan is voor advies voorgelegd aan de Adviesraad. De Adviesraad heeft positief geadviseerd.

Bijgevoegde stukken
- Raadsbesluit
- Advies Adviesraad Sociaal Domein d.d. 15 september 2026
- Beleidsplan Schuldhulpverlening 'Financiële rust, dichtbij huis 2027–2030'
- Verordening beslistermijn schuldhulpverlening gemeente Echt-Susteren

Ter inzage liggende stukken
Niet van toepassing.

Burgemeester en wethouders van Echt-Susteren,

secretaris

voorzitter